

SANT E BABA AMRAVATI UNIVERSITYAMRAVATI

FACULTY OF HUMANITIES

As per the National Education Policy (NEP) 2024 -25 SYLLABUS

Generic/Open Elective Course / (OE)

(Basket For – Other than Faculty of Humanities)

Three Years-Six Semester Bachelor’s Degree Programme

Teaching Learning & Evaluation Scheme For the

Subject :- Pali & Prakrit Language

FIST YEAR: SEMESTERS - I & II Level- 4.5

Subject Code- ६४४

Vertical – c

Effective from Academic Year – 2024-2025

Board of Studies Pali & Prakrit, Pali & Buddhism

Syllabus for Under Graduate Course in Pali & Prakrit language
(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)

As per National Education Policy (NEP-2020)

B. A. First Year : Semester- I Level -4.5

Course Code -644241 Credits -2

Generic/Open Elective Course / (OE)

(Basket For – Other than Faculty of Humanities)

Course Name : पाली व्याकरण भाग - १

Exam . Duration : 2 Hours

Max. Marks :30

Max. Marks : 30

Internal Assessment : 20

(C) - Generic / open Elective : Theory- 1

Level	Semester	Course Code	Course Name	Credits	Teaching Hours	Exam Duration	Max Marks
4.5	I	644241	पाली व्याकरण भाग -१	2	30	2 Hours	30

The Curriculum of any Course shall be designed as per following templet -

Course Objective	पाली भाषेची प्राचीनता कळेल पाली भाष्या शिकण्यास मदत होईल पाली व्याकरण समजून घेता येईल पाली भाषांतर सहज करता येईल पाली संभाषण करता येईल						
Course Outcomes	पाली व्याकरणातील स्वर या विषयी माहिती मिळेल पाली व्याकरणातील व्यंजन अभ्यासता येईल पाली भाषेतील काळा विषयी माहिती होईल पाली भाषेच्या व्याकरण अभ्यासाने पाली व्याकरण समजायला मदत होईल पाली भाषा समजायला मदत होईल						
Unit System	Contents	Workload Allotted	Weightage of Marks Allotted	Incorporation Pedagogice			
Unit – I	नाम प्रत्यय : एक नाम कारक विशेषण	8 Hrs	8 Marks				
Unit -II	कारक प्रत्यय - कर्ता कारक	7 Hrs	7 Marks				

	कर्मकारक व करनकारक संप्रदान कारक व अपदानकारक संबंध कारक व अधिकरण कारक			
Unit -III	नाम प्रत्यय : दोन आकारांत इत्थिलिंग विभक्ती प्रत्यय इकारांत इत्थिलिंग प्रत्येय / ईकारांत इत्थिलिंग प्रत्येय उकारांत इत्थिलिंग प्रत्येय / ऊकारांत इत्थिलिंग प्रत्येय	8 Hrs	8 Marks	
Unit- IV	सर्वनाम व क्रियापद रूप व अर्थ लिंग , काळ, पुरिस क्रियापद :- वतमानकाळ (पठधातू) क्रियापद :- वतमानकाळ प्रत्येय (लिख धातू)	7 Hrs	7 Marks	
References	<p>१) पाली महा व्याकरण, भिक्षू जगदीश कश्यप. मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली-1963</p> <p>२) पाली व्याकरण डॉ.विमल कीर्ती, प्रगतीवादी प्रकाशन नागपूर</p> <p>३) पाली साहित्याचा इतिहास, भरतसिंह उपाध्याय, हिंदी साहित्य सम्मेलन प्रयाग, इलाबाद.</p> <p>४) पाली साहित्य का इतिहास, राहुल सांस्कृत्यायन, उत्तर प्रदेश शासन, हिंदी भवन, लखनौ.</p> <p>५) पाली हिंदी कोश, भदंत आनंद कौशल्यायन, राजकमल प्रकाशन, नवी दिल्ली.</p> <p>6) पाली - भाष्यकोश , डॉ. सविता कांबळे , सम्यक प्रकाशन , नई दिल्ली 2010.</p> <p>7) ३१ दिन में पाली आवश्यक पाली, भदंत आनंद कौशल्यायन, बुद्ध भूमि प्रकाशन, नागपूर.</p>			
Model Questions :	Short Type (At Least 8), Long Type (At Least 4) and MCQs for Internal Assignment (At Least 8) wherever applicable as the need of curriculum .			

Syllabus for Under Graduate Course in Pali & Prakrit language

(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)

As per National Education Policy (NEP-2020)

B. A. First Year : Semester- I Level -4. 5

Course Code -644242 Credits -2

Generic/Open Elective Course / (OE)

(Basket For – Other than Faculty of Humanities)

Course Name : पाली व्याकरण भाग - 2

Vertical (C) - Generic / open Elective : Theory - 2

Exam . Duration : 2 Hours

Max. Marks :30

Max. Marks : 30

Internal Assessment : 20

Each theory paper of Major shall be of 2 credits comprising of 4 Units with Teaching Hours as

Mentioned in the table ,The pattern of theory papers shall be as per following template-

Level	Semester	Course Coad	Course Name	Creadits	Teaching Hours	Exam Duration	Max Marks
4.5	I	644242	पाली व्याकरण भाग - 2	2	30	2 Hours	30

The Curriculum of any Course shall be designed as per following templet -

Course Objective	पाली भाषेचे स्वरूप व रचनेची ओळख करून देणे पालीतील स्वरांची ओळख करून देणे पालीतील व्यंजनाची ओळख करून देणे पाली व्याकरणाचा पाया मजबूत करून देणे			
Course Outcomes	पाली व्याकरणाचे नियम शिकता येईल पाली व्याकरणाचे पाली रूप तयार करता येईल पाली व्याकरणाच्या अभ्यासाने पालीतील कारक व विभक्ती प्रत्ययाचे ज्ञान करून घेता येईल पाली व्याकरणाच्या अभ्यासाने पाली मराठी भाष्यांतर करता येईल			
Unit System	Contents	Workload Allotted	Weightage of Marks Alloted	Incorporation Pedagogice
Unit – I	नाम प्रत्यय : तिन आकारांत स्त्रीलिंगी शब्द इकारांत स्त्रीलिंगी शब्द उकारांत स्त्रीलिंगी शब्द	8 Hrs	8 Marks	
Unit -II	सर्वनाम व विभक्ती प्रत्यय : एक	7 Hrs	7 Marks	

	पुल्लिंग : शब्द व पुल्लिंग , इत्थीलिंग सर्वनाम कातर पुल्लिंग रूप इत्थीलिंग रूप			
Unit -III	सर्वनाम (पुल्लिंग रूप) कतर नपुंसक लिंगी रूप व इत्थी लिंग रूप सर्वनाम कतम (पुल्लिंगी रूप) नपुंसक लिंगी रूप व इत्थी लिंगी रूप	8 Hrs	8 Marks	
Unit- IV	सर्वनाम : इतर पुल्लिंगी रूप, नापुंसक लिंगी रूप व इत्थीलिंगी रूप सर्वनाम : अय्यतम पुल्लिंगीरूप , नपुंसक लिंग व इत्थीलिंगी रूप सर्वनाम ; पुब्ब पुल्लिंग रूप , नपुंसक लिंग रूप व इत्थी लिंगी रूप सर्वनाम : पर पुल्लिंगी रूप , नपुंसक लिंगी रूप व इत्थीलिंगी रूप	7 Hrs	7 Marks	
References	<p>१) पाली महा व्याकरण, भिक्षू जगदीश कश्यप. मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली-1963</p> <p>२) पाली व्याकरण, डॉ.विमलकीर्ती, प्रगतीवादी प्रकाशन नागपूर.</p> <p>३) पाली साहित्याचा इतिहास, भरत सिंह उपाध्याय,</p> <p>४) पाली साहित्य का इतिहास, राहुल सांस्कृत्यायन,</p> <p>५) पाली शब्धकोश भदंत आनंद कौशल्यायन</p> <p>६) पाली - भाष्यकोश , डॉ. सविता कांबळे , सम्यक प्रकाशन , नई दिल्ली 2010.</p> <p>७) ३१ दिन मे पाली आवश्यक पाली, भदंत आनंद कौशल्यायन, राजकमल प्रकाशन, नवी दिल्ली.</p> <p>८) पाली हिंदी कोश, भदंत आनंद कौशल्यायन, राजकमल प्रकाशन, नवी दिल्ली.</p>			
Model Questions :	Short Type (At Least 8), Long Type (At Least 4) and MCQs for Internal Assignment (At Least 8) wherever applicable as the need of curriculum .			

Syllabus for Under Graduate Course in Pali & Prakrit language
(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)

As per National Education Policy (NEP-2020)

B. A. First Year : Semester- II Level – 5

Generic/Open Elective Course / (OE)

(Basket For – Other than Faculty of Humanities)

Course Code -644243 Credits - 2

Course Name : पाली व्याकरण भाग - 3

Vertical (C) - Generic / open Elective : Theory – 3

Exam . Duration : 2 Hours

Max. Marks :30

Max. Marks : 30

Internal Assessment : 20

Each theory paper of Major shall be of 2 credits comprising of 4 Units with Teaching Hours as Mentioned in the table ,The pattern of theory papers shall be as per following template-

Level	Semester	Course Code	Course Name	Credits	Teaching Hours	Exam Duration	Max Marks
5	II	644243	पाली व्याकरण भाग - 3	2	30	2 Hours	30

The Curriculum of any Course shall be designed as per following template -

Course Objective	पाली व्याकरणाचे ज्ञान घेता येईल पाली व्याकरणाच्या अभ्यासाने पाली भाषेच्या प्रत्ययाचा अभ्यास करता येईल पाली सवर्णमाच्या अभ्यासाने पाली भाषा समजून घेता येईल नवीन नवीन वाक्यरचना करता येईल
Course Outcomes	पाली व्याकरणाचे ज्ञान होईल पाली व्याकरणाच्या अभ्यासाने पाली भाषेत संवाद साधता येईल पाली भाष्य समजण्यास मदत होईल

पाली भाषेला मराठीत भाष्यान्वीत करता येईल				
Unit System	Contents	Workload Allotted	Weightage of Marks Alloted	Incorporation Pedagogice
Unit – I	सर्वनाम व विभक्ती प्रत्यय - दोन सर्वनाम : अम्ह सर्वनाम : तुम्ह सर्वनाम : एत पुल्लिंगी रूप , नपुंसक लिंगी रूप व इत्थीलिंगी रूप	8 Hrs	8 Marks	
Unit -II	सर्वनाम : इम एत पुल्लिंगी रूप , नपुंसक लिंगी रूप व इत्थीलिंगी रूप सर्वनाम : अमु पुल्लिंगी रूप , नपुंसक लिंगी रूप व इत्थीलिंगी रूप सर्वनाम : एक पुल्लिंगी रूप , नपुंसक लिंगी रूप व इत्थीलिंगी रूप सर्वनाम : द्वि व उभ ति , चतु पुल्लिंगी रूप , नपुंसक लिंगी रूप व इत्थीलिंगी रूप	7 Hrs	7 Marks	
Unit -III	अव्यय प्रत्यय : एक उपसर्ग निमित्तार्थक अव्यय पुर्वकालिक अव्यय	8 Hrs	8 Marks	
Unit- IV	तद्धितान्त अव्यय रुढी अव्यय _ क्रियाविशेषण अव्यय संयोजकादि अव्यय विस्मयादी बोधक अव्यय	7 Hrs	7 Marks	
Referen ces	१) पाली महा व्याकरण, भिक्षू जगदीश कश्यप. मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली-1963 २) पाली व्याकरण डॉ.विमल कीर्ती, प्रगतीवादी प्रकाशन नागपूर ३) पाली साहित्याचा इतिहास, भरत सिंह उपाध्याय ४) पाली साहित्य का इतिहास, राहुल सांस्कृत्यायन ५) पाली शब्धकोश भदंत आनंद कौशल्यायन ६) पाली - भाष्यकोश , डॉ. सविता कांबळे , सम्यक प्रकाशन , नई दिल्ली 2010. ७) ३१ दिन मे पाली , भदंत आनंद कौशल्यायन			
Model Questio ns :	Short Type (At Least 8), Long Type (At Least 4) and MCQs for Internal Assignment (At Least 8) wherever applicable as the need of curriculam .			

Syllabus for Under Graduate Course in Pali & Prakrit language

(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)

As per National Education Policy (NEP-2020)

B. A. First Year : Semester- I Level – 5

Generic/Open Elective Course / (OE)

(Basket For – Other than Faculty of Humanities)

Course Code -644244 Creadits - 2

Course Name : पाली व्याकरण भाग - ४

Vertical (C) - Generic / open Elective : Theory – ४

Exam . Duration : 2 Hours

Max. Marks :30

Max. Marks : 30

Internal Assessment : 20

Each theory paper of Major shall be of 2 credits comprising of 4 Units with Teaching Hours as

Mentioned in the table ,The pattern of theory papers shall be as per following template-

Level	Semester	Course Coad	Course Name	Creadits	Teaching Hours	Exam Duration	Max Marks
5	II	644244	पाली व्याकरण भाग - ४	2	30	2 Hours	30

The Curriculum of any Course shall be designed as per following templet -

Course Objective	पाली व्याकरणाचे ज्ञान घेता येईल पाली व्याकरणाच्या अभ्यासाने पाली भाषेच्या प्रत्ययाचा अभ्यास करता येईल पाली सवर्नामाच्या अभ्यासाने पाली भाषा समजून घेता येईल नवीन नवीन वाक्यरचना करता येईल
Course Outcomes	पाली व्याकरणाचे ज्ञान होईल पाली व्याकरणाच्या अभ्यासाने पाली भाषेत संवाद साधता येईल पाली भाष्य समजण्यास मदत होईल पाली भाषेला मराठीत भाष्यान्वीत करता येईल

Unit System	Contents	Workload Allotted	Weightage of Marks Alloted	Incorporation Pedagogice
Unit – I	क्रियापद : वर्तमान काळ गण , धातू , क्रियापद भू आदी गणातील धातू भू , हु , नी , सा	8 Hrs	8 Marks	
Unit -II	संघादीगण दिवादी गण तुदादिगण ज्यादि गण	7 Hrs	7 Marks	
Unit -III	किआदि गण सुआदी गण तनादिगण चुरादी गण	8 Hrs	8 Marks	
Unit- IV	नाम : पुल्लिंगी प्रत्यय इकारांत पुल्लिंगी शब्द व नपुंसकलिंगी शब्द उकारांत पुल्लिंगी शब्द व नपुंसकलिंगी शब्द ओकारांत पुल्लिंगी शब्द व नपुंसकलिंगी शब्द	7 Hrs	7 Marks	
References	१) पाली महा व्याकरण, भिक्षू जगदीश कश्यप. मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली-1963 २) पाली व्याकरण डॉ.विमल कीर्ती, प्रगतीवादी प्रकाशन नागपूर ३) पाली साहित्याचा इतिहास, भरत सिंह उपाध्याय ४) पाली साहित्य का इतिहास, राहुल सां स्कृ त्या यन ५) आधुनिक धम्म विचारवंत, डॉ. मालती बोदिले संकेत प्रकाशन नागपूर.2015) पाली शब्धकोश भदंत आनंद कौशल्यायन 6) पाली - भाष्यकोश , डॉ. सविता कांबळे , सम्यक प्रकाशन , नई दिल्ली 2010. 7) ३१ दिन मे पाली , भदंत आनंद कौशल्यायन			
Model Questions :	Short Type (At Least 8), Long Type (At Least 4) and MCQs for Internal Assignment (At Least 8) wherever applicable as the need of curriculum .			

विद्याशाखा (Faculty) – मानवविज्ञान (Humanities)

(NEP) बी. ए. भाग - एक सेमिस्टर - एक व दोन

पाली व प्राकृत भाषा

श्रेयांक = 2

गुण विभागणी

एकूण गुण :- ५० लेखी परीक्षा :- ३० अंतर्गत मूल्यमापन :- २०

गुण विभागणी	लेखी परीक्षा -	३० गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन -	२० गुण
	एकूण गुण -	५० गुण
	Exam.Duration (Hourse)	2 Hours
प्रश्न पत्रिका स्वरूप	प्रश्न १ ला अभ्यास घटकावर ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न	१२ गुण
	प्रश्न २ रा अभ्यास घटकावर ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न	१२ गुण
	प्रश्न ३ रा अभ्यास घटकावर ०१ लघुत्तरी प्रश्न	०६ गुण
अंतर्गत मूल्यमापन	अभ्यासक्रमाशी संबंधित घटकावर गुहपाठ	२० गुण
